PESCARUL ȘI FIICA REGELUI MĂRII[1]

[1] Această povestire este o variantă a celei intitulată *Urashima Tarō* şi publicată în *Povești nemuritoare, vol. 24,* 1982 [p. 134-137], „repovestită” de George Nicolescu..

Marea era blândă și îmbietoare, o risipă de apă și Soare. De pe treptele de valuri sosite dinspre orizont, ziua cobora pe nisipul țărmului, aurind bărcile pescarilor din Mițunoe. Rotindu-se deasupra lor, pescărușii păreau că le cheamă spre largul plin de comori al apelor, acei pești cu solzi sclipitori. Deodată se auzi lipăitul unor sandale de lemn. Un flăcău chipeș și voinic se îndreptă spre una din bărcile de pe mal. Pe fața-i arsă de soare, sprâncenele-i negre se arcuiau deasupra unor ochi care fermecaseră privirile tuturor fetelor din satul de pescari, Yura.

Bătrânii nu-și aminteau să fi trăit pe aceste meleaguri un flăcău atât de frumos și un, pescar atât de curajos, petrecând zile întregi singur, în mijlocul apelor fără sfârșit. Părinții lui Urashima Tarō - acesta era numele flăcăului - îl certau adesea când zăbovea prea mult în larg, temându-se să nu rămână fără singurul lor fecior. Chimonoul îi ajungea dincolo de genunchi și un șorț de paie îi ținea loc de brâu, apărându-l de plumbii plasei pe care el o rotea, mai înainte de a o azvârli în valuri. În jurul frunții îi strălucea o fâșie de pânză albă. Într-o mână ținea uneltele de pescuit, iar în cealaltă o traistă cu hrana pentru câteva zile. Cu mâinile pe vâsle, Urashima Tarō se îndrepta către orizontul ce-l îmbia tot mai departe, spre o soartă pe care n-a mai avut-o niciunul dintre pescarii întinsului arhipelag nipon…

Privind meleagurile natale, de care se îndepărta încet, flăcăul simți o ciudată strângere de inimă. Zărea colinele domoale cu orezăriile înșiruite la poale. Simțea aievea răcoarea râului în care se scăldase de atâtea ori în copilărie, când casele satului îi păreau mult mai mari decât acum. Aproape de țărm se înălța vechea pagodă[2], în sărăcăcioasa casă părintească, ai lui încă mai dormeau, visând că el se întorcea din larg cu barca plină de

[2] Pagodă - templu hindus, budist sau brahman la unele popoare din Orient.

scrumbii…

Trecuseră trei zile fără ca Urashima Tarō să pescuiască ceva, deși se avântase mai departe ca oricând. Trei nopți dormise în barca legănată de valuri și visurile sale îi prevesteau mult noroc. Vâslea neobosit și arunca plasa cât mai departe de barcă. Deodată simți că prinsese un pește mare. Trase nerăbdător plasa împovărată, dar, spre dezamăgirea lui, în ea nu se afla decât o broască țestoasă. Pentru prima dată i se întâmpla să prindă așa ceva. Un alt pescar s-ar fi bucurat de-o asemenea pradă. Nu însă și Urashima Tarō, care știa că broaștele țestoase sunt deosebit de dragi Dragonului, regele mării, care își avea palatul pe o insulă minunată, unde nu călcase picior de om până atunci. El mai știa de la bătrânii pescari ca broaștele țestoase trăiau zece mii de ani.

— Nu te teme, te voi trimite înapoi la regele mării! spuse Urashima Tarō, așezând broasca pe fundul bărcii.

O mângâie apoi pe creștet, căci ochii ei aveau o licărire aproape omenească. Carapacea broaștei părea făcută din aur și nestemate.

— Până una-alta, te-oi mai păstra în barcă, să-mi ții de urât. Nu m-aș îndura să curm tocmai eu miile de ani pe care le mai ai de trăit!

Apoi Urashima Tarō se întinse pe fundul bărcii, grijuliu să nu aducă vreun necaz musafirei sale și începu a privi nesățios cerul albastru, brăzdat de fâșii de nori alburii, ca niște horbote plutitoare. Zâmbind, flăcăul își reaminti povestea despre Dragonul mării…

Departe, în mijlocul oceanului, se află trei insule unde domnește o vară veșnică. Furtunile nu le-au bântuit niciodată. Pomii care creșteau pe malurile lor dădeau rod întruna, fără a se usca. Cocorii își făceau cuiburile în crengile pinilor veșnic verzi. Cei ce trăiau pe aceste insule își păstrau neștirbită tinerețea, sorbind din licoarea, unui izvor care țâșnea dintr-o stâncă-de matostat[3]. Pe cea mai

[3] Matostat - piatră semiprețioasă de culoare verde.

mare dintre insule se afla lăcașul regelui mării, făcut numai din cleștar și mărgean. Potecile parcului care înconjurau palatul erau presărate cu perle, și în iazuri se zbenguiau cei mai frumoși pești. Iar oamenii muritori nu au ce căuta între atâtea minunății…

Furat, de toropeala amiezii, Urashima Tarō adormi buștean. Nici el nu mai știa câtă vreme îl tot legănase barca, plutind la voia, întâmplării. Într-un târziu se trezi simțind cum o mână gingașă îi mângâia fruntea. Deschise ochii și rămase înmărmurit de ceea ce îi fu dat să vadă. Deasupra lui se aplecase o fată de o frumusețe nemaivăzută, îmbrăcată în straie de purpură și împodobită cu coliere de diamante. Părul ei negru, revărsat peste umeri, îi ajungea până la tălpile care pluteau pe valuri, alături de barcă. Broască țestoasă - nicăieri!

Urashima Tarō se frecă la ochi, așteptând să dispară făptura de vis din fața sa, dar necunoscuta nu conteni să-i zâmbească, ba îi și vorbi cu un glas în care auzeai toată muzica valurilor:

— Urashima Tarō, trezește-te! Eu sunt Otohime, fiica regelui mării. Cât timp ai dormit, am stat de veghe la căpătâiul tău. Bunătatea de care ai dat dovadă când m-ai pescuit va fi răsplătită de tatăl meu, la Palatul căruia vreau să ajungem mai înainte de apusul soarelui.

Se așeză în barca lui Urashima Tarō, care îi făcu loc, fără să poată îngăima ceva de uluit ce era, și puse mâna pe o vâslă. Flăcăul îi urmă exemplul, neîntorcându-și privirea de la obrazul ei. Ce-i drept, Otohime îl măsura și ea cu coada ochiului, cu toate că, în timp ce-i veghease somnul, chipul flăcăului i se întipărise adânc în suflet. Amândoi vâsleau cot la cot. Nu se auzea decât zgomotul vâslelor și zvâcnirea inimilor lor tinere…

Într-un târziu. Otohime puse palmele pe ochii pescarului și acesta simți că barca sa prinsese aripi, zburând pe deasupra valurilor asemenea pescărușilor. Când mezina regelui mării își ridică frumoasele ei mâini de pe obrajii

rumeni ai lui Urashima Tarō, barca, lui se apropie liniștită de Ryugu, palatul stăpânului mărilor făurit din cleștar. Cu pervazurile ferestrelor din mărgean, cu ușile de aur și ivărele de fildeș împodobit cu pietre prețioase și cu acoperișul din solizi de argint. Flăcăul abia îndrăzni să pună piciorul pe scoicile cu care era pardosită cărarea ce ducea spre intrarea palatului, de teamă să nu strivească perlele care țineau loc de pietriș. O sută de slugi și o sută de slujnice ieșiră în întâmpinarea tinerilor, primindu-i ca pe niște miri.

Otohime îl călăuzi pe Urashima Tarō până la tatăl ei, al cărui tron se înălța pe o uriașă carapace de broască țestoasă. Kai-riujin, Dragonul mărilor, le făcu o primire regească; cei doi tineri se așezară de-a stânga și de-a dreapta tronului. Otohime mărturisi iubirea pe care i-o purta lui Urashima Tarō și acesta o ceru de soție. Regele se învoi bucuros, și de îndată începu ospățul de nuntă, care ținu șapte zile în șir.

Încăperea tinerilor căsătoriți, unde Urashima Tarō urma să trăiască alături de fiica Dragonului mării, fără a îmbătrâni niciodată, dădea spre o grădină, adevărată minune a minunilor!

În partea de răsărit a ei se deschideau florile gingașe ale unor pomi și dintre frunzele lor de smarald răsunau întruna trilurile privighetorilor. Spre miazăzi domnea în schimb o vară veșnică și din iarba mătăsoasă se înălța țârâitul greierilor. Spre apus auzeai foșnetul molcom al frunzelor purpurii de arțar și crizantemele înfloreau una după alta. În sfârșit, spre miazănoapte te întâmpina iarna cu pomii ninși și cu velințele de gheață ale râurilor. Era singurul loc de pe insulă unde te puteai întâlni în aceeași zi cu toate cele patru anotimpuri ale pământenilor.

Viața fericită pe care o ducea alături de soția lui, dragostea care i-o purta îl făcură pe Urashima Tarō să uite cu desăvârșire ceea ce fusese el mai înainte. Zilele erau la fel de frumoase și se asemănau între ele ca două picături

de apă, așa că nici nu băgă de seamă când treceau. Nu-și mai amintea de meleagurile natale, de furtuni, de plasa lui și nici de bătrânii săi părinți.

Trecură câțiva ani. Câți - nici Urashima Tarō nu putea să spună. Într-o zi, colindând minunatul palat ale cărui încăperi, una mai frumoasă decât alta, nu se mai terminau, pescarul descoperi într-un colț o barcă cu unelte de pescuit: uitându-se lung, își, aminti că acestea îi aparținuseră cândva. Cuprins de un dor de ducă, el se urcă pe spinarea unor pești cu solzi de aur, care îl duseră în tainițele de nepătruns ale oceanului. Începând să se plimbe tot mai des prin grădina celor patru anotimpuri, într-o bună zi căzu pe gânduri, întrebându-se ce vor fi făcând părinții lui. Poate că îl socotesc pierdut pentru totdeauna. Cât de mult s-ar bucura ei dacă ar afla că fiul lor trăiește și că este ginerele Dragonului mării! Ce ar fi dacă s-ar repezi să-i vadă?

Din ziua aceea, Urashima Tarō nu mai, avu liniște. Văzându-l tot mai abătut, Otohime îi întrebă ce se petrece cu el. Și când auzi că va trebui să se despartă de iubitul ei, chiar și numai pentru câteva zile, ochii ei lăcrimară întâiași dată. Se temea că n-o să-l mai revadă. Dar Urashima Tarō îi spuse că va zăbovi foarte puțin timp în casa părinților lui. Atunci Otohime se învoi să-l lase să plece.

A doua zi, Urashima Tarō își unse barca și înlătură de pe vâsle pânzele de păianjen. La plecare, Otohime îi dădu o lădiță de abanos încrustată cu diamante și legate cu o sfoară de mătase trainică, spunându-i:

„Capacu-acesta dacă-l vei sălta,
Tu n-ai s-o mai revezi pe soața ta”.

Urashima Tarō făgădui că nu va deschide cu niciun, preț lădița și o strânse drăgăstos la piept pe Otohime. Apoi sări în barcă și începu să vâslească spre meleagurile sale natale. Când se întoarse să mai vadă încă o dată insula, nu

mai desluși decât dunga fumurie a zării…

După șapte zile încheiate, Urashima Tarō începu să zărească, în sfârșit, țărmul pe care îl părăsise în urmă cu câțiva ani. Locurile păreau aceleași, dar casele nu erau mai mari și parcă aveau altă înfățișare. Orezăriile își schimbaseră așezarea, iar vechiul templu de pe malul mării se mutase pe un deal. Pe locul unde se afla casa părintească, creștea acum o pădurice de pini. Nespus de străini îi părură și oamenii care își schimbaseră până și îmbrăcămintea. Chiar și bărcile pescarilor erau altfel decât a lui!

Trecătorii se uitau cu nedumerire la el și Urashima Tarō nu întâlni pe niciunul dintre cunoscuții lui. După ce se dumiri că se află într-adevăr în locul de unde plecase odinioară în larg, se apropie de un bătrân care trecea proptindu-se într-un toiag, de părea c-ar fi avut o sută de ani, și-l întrebă:

— Nu știi, moșule, unde sunt părinții lui Urashima Tarō?

— Îți arde, de șagă, flăcăule, sau nu ești de prin partea locului, răspunse moșneagul mormăind în barbă. Când eram copil am auzit de la străbunicul meu, care aflase și el de la cei mai bătrâni oameni din anii copilăriei mele, cum că un pescar cu numele de Urashima Tarō a plecat odată în larg și nu s-a mai întors. Avea o barcă la fel cu a dumitale. Părinții lui au murit de vreo patru sute de ani. O piatră cu numele lui Urashima Tarō se află în străvechiul cimitir al satului, părăsit de două sute de ani. Dacă nu mă crezi, du-te singur s-o vezi. Ți-o fi povestit cineva pățania pescarului fără să-ți spună însă că de la plecarea lui au domnit asupra acestor insule mai mult de treizeci de împărați!

Moșneagul își căută de drum, în timp ce flăcăul rămase țintuit locului. Așadar, cei patru ani petrecuți în palatul Dragonului mării însemnau patru veacuri aici, printre pământeni? Și totuși, el se simțea la fel de tânăr ca și în ziuă plecării. Se îndreptă abătut spre cimitirul părăsit al satului. Citind anii săpați pe pietrele de mormânt înțelese

că moșneagul nu-l mințise.

Descoperi într-un târziu și groapa părinților săi.

Citi, cu mintea năucă, pe o piatră veche de sute de ani, propriul său nume. Care să fie taina tinereții sale veșnice? Nu cumva lădița dăruită de Otohime i-ar putea aduce deslușirea ciudatei sale pățanii? Dezlegă nodul sforii de mătase și ridică nerăbdător capacul lădiței. Din ea se ridică un nouraș alburiu, care se înălță de îndată, îndreptându-se spre Ryugu, palatul Dragonului mării. Abia acum își aminti el de cuvintele soției sale și trânti repede capacul... Înțelese că nu avea s-o mai revadă niciodată și începu să-i strige deznădăjduit numele:

„O-to-hi-me! O-to-hi-me!”

Briza mării îi aducea ca pe un murmur îndepărtat chemarea ei deznădăjduită:

„U-ra-și-ma Ta-rō! U-ra-și-ma Ta-rō!”

Dintr-o dată simți că puterile îi slăbesc și că părul îi încărunțește: îmbătrânea într-o clipă cât alții într-un an. Se întorsese, așadar, ca să moară lângă piatra pe care părinții lui îi săpaseră numele acum patru veacuri? Poate că mai rămăsese pe fundul lădiței ceva din aburul tinereții sale neștirbite de altădată? Trase capacul și sorbi ultimul firișor din norul alburiu care zburase spre insula iubirii și a fericirii veșnice. Brațele sale se acoperiră atunci cu pene, căpătând înfățișarea unor aripi. Oamenii care s-au apropiat de piatra de mormânt a lui Urashima Tarō n-au mai dat de trupul străinului care poposise în sat căutându-și părinții. Au văzut însă un cocor ridicându-se deasupra cimitirului părăsit al satului. Pasărea scoase un țipăt jalnic și zbură spre răsărit.

De atunci, cocorul a fost zărit de pescari colindând pe stâncile pustii împreună cu o broască țestoasă. Cocorul

este o pasăre care trăiește o mie de ani, iar broasca țestoasă este soția lui. Așa spun oamenii din împrejurimi...

Basm japonez

Sursa: *Povești nemuritoare vol. 11,* 1995 [p.85-95]